

Sygn. akt I ACa 522/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Stanek
Sędziowie:	SSA Hanna Rojewska (spraw.) SSO del. Elżbieta Zalewska - Statuch
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **T. K.**

przeciwko **Staroście (...) w B. i (...) Spółce Akcyjnej w B.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 7 lutego 2013r. sygn. akt I C 1834/09

1. oddala apelację,

2. zasądza od T. K. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w B. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 522/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego (...) Spółka Akcyjna w B. na rzecz powoda T. K. kwotę 20.400 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22 października 2010 roku do dnia zapłaty (pkt.1); oddalił powództwo o zapłatę w pozostałej części w stosunku do pozwanego (...) Spółka Akcyjna w B. (pkt.2); oddalił powództwo w stosunku do pozwanego Starosty (...) w B. (pkt.3) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt.4,5,6 i 7).

Sąd ustalił, że powód T. K. jest właścicielem nieruchomości, położonej w obrębie O., gmina S., oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka numer (...), o pow. 0,5600 ha, dla której Sąd Rejonowy w Bełchatowie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi Księgę Wieczystą nr (...).

Decyzją wydaną dnia 26 marca 2008 roku Starosta (...), na skutek zawiadomienia przez (...) SA, wnoszącego o wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego, orzekł o wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości, oznaczonej numerem działki (...) o pow. 0,5600 ha, stanowiącej własność powoda. Jednocześnie zostało ustalone odszkodowanie z tytułu wywłaszczenia na kwotę 29.135,00 zł. na rzecz T. K.. Wywłaszczona nieruchomość znajduje się w planie zagospodarowania przestrzennego Gminy S. na terenach przeznaczonych dla potrzeb prowadzenia eksploatacji złoża węgla brunatnego (...).

Decyzją z dnia 31 marca 2008 roku Starosta (...) udzielił (...) SA zezwolenia na niezwłoczne zajęcie nieruchomości oznaczonej numerem działki (...), która została wywłaszczona na rzecz Skarbu Państwa i nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

W wyniku rozpoznania odwołania T. K. od powyższych decyzji Wojewoda (...), decyzją z dnia 25 września 2008 roku uchylił decyzję Starosty (...) z dnia 26 marca 2008 roku i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez organ I instancji, a decyzją z dnia 6 października 2008 roku uchylił decyzję Starosty (...) z dnia 31 marca 2008 roku i również przekazał sprawę do organu I instancji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł. oddalił skargę (...) SA na decyzję Wojewody (...), wyrokiem wydanym dnia 20 marca 2009 roku.

W piśmie z dnia 10 listopada 2009 roku pełnomocnik powoda J. K. wezwał Starostę (...) do zapłaty za skradziony drzewostan leśny, w związku z decyzją wydaną dnia 31.03.2008 roku. Pełnomocnik powoda wskazał, że drzewostan został skradziony zaraz po nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Odnosnie działki oznaczonej numerem (...), stanowiącej własność T. K. toczyło się postępowanie administracyjne i decyzją z dnia 21 lipca 2009 roku Starosta (...) orzekł o wywłaszczeniu jej na rzecz Skarbu Państwa i ustalił odszkodowanie na kwotę 35.267,00 zł.

Decyzją z dnia 27 lipca 2009 roku Starosta (...) udzielił (...) SA w R. zezwolenia na niezwłoczne zajęcie działki oznaczonej numerem (...), stanowiącej własność T. K.. Jednocześnie nadał decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

Wojewoda (...), po rozpoznaniu odwołania T. K., decyzją z dnia 8 lutego 2010 roku, utrzymał w mocy decyzję Starosty (...) z dnia 27 lipca 2009 roku. Wojewoda (...), decyzją z dnia 17 grudnia 2009 roku, utrzymał też w mocy decyzję Starosty (...) z dnia 21 lipca 2009 roku.

Wyrokiem z dnia 25 maja 2010 roku WSA w Łodzi, po rozpoznaniu skargi T. K., uchylił decyzję Wojewody (...) z dnia 17 grudnia 2009 roku i decyzję Starosty (...) z dnia 21 lipca 2009 roku.

Naczelny Sąd Administracyjny, wyrokiem z dnia 6 września 2011 roku oddalił skargę kasacyjną (...) SA od wyroku WSA w Łodzi z dnia 25 maja 2010 roku.

Działka oznaczona działki (...) ma kształt prostokąta o wymiarach 7,35m x 760m. Krótszym bokiem przylega do drogi asfaltowej O. - D.. Na odcinku 75 metrów od drogi istnieje drzewostan, na odcinku około 367 metrów grunt jest wylesiony. Na pozostałym odcinku istnieje drzewostan. Na odcinku wylesionym, tzn. po usunięciu drzewostanu: pasem o szerokości około 10 metrów przebiega droga o nawierzchni asfaltowej i w pasie szerokości 30 metrów przebiegają dwa taśmociągi wykorzystywane do transportu węgla. Łączna powierzchnia z zachowanym drzewostanem wynosi 2.900 m², w tym powierzchnia przy drodze (...) m², a powierzchnia wylesiona 2.700 m².

W trakcie wizji przeprowadzanej przez biegłego, właściciel działki i przedstawiciel Kopalni zgodnie podali, że drzewostan usunięty cechował się takimi samymi średnimi wartościami pierśnicy i wysokości, jak zmierzony na powierzchni próbnej. Powierzchnia całej działki wynosi 5.600 m², natomiast powierzchnia próbna wynosi 538 m².

Wartości drzewostanów określać należy w zależności od ich wieku i stopnia dojrzałości rębnej; wartość drzewostanów iglastych do 20 lat, liściastych (zwyjątkiem dębu) do 30 lat i dębowych do 40 lat określa się metodą kosztów reprodukcji (wyłożonych kosztów); wartość drzewostanów iglastych od 21 lat, liściastych (zwyjątkiem dębu), od 31 lat i dębowych od 41 lat - do przyjętego wieku rębności określa się metodą tzw. wartości spodziewanej; wartość drzewostanów rębnych i przeszłorębnych określa się za pomocą metody wartości użytkowej(sprzedażnej). Dla sosny przeważającego gatunku ocenia się, że wiek rębności wynosi 100 lat.

Przedmiotowy drzewostan należy więc zaliczyć do grupy b). Wartość spodziewana jest sumą aktualnej wartości sprzedażnej drzewostanu i utraconych korzyści za lata pozostałe do wieku rębności, zdyskontowane na termin wyceny. Dla sosny w wieku rębności 100 lat przy aktualnym wieku 50 lat w bonitacji II -giej, w jednostkach przeliczeniowych wartość sprzedażna wynosi 68,1, natomiast wartość spodziewana 129,3 m³ surowca tartaczego, sosnowego II - giej klasy.

Wartość sprzedażna drzewostanu wyciętego z działki powoda wynosi 20.400 zł., przy czym wartość ta została oszacowana metodą brakarską i tak oszacowana wartość powiększono o utracone korzyści z tytułu przyrostów do wieku rębności.

Na potrzeby wydania opinii biegły S. G. wraz z inżynierem leśnictwa K. Ł. (1) dokonali pomiarów każdego drzewa (na powierzchni próbnej) indywidualnie. Wycinek lasu w wieku 50 lat jest przedwczesny i zabiegi pielęgnacyjne czynione w ciągu tego czasu dają efekt dopiero w następnych latach. Koszty pielęgnacyjne nie są liczone, ponieważ pozyskany surowiec pokrywa z nawiązką koszty pielęgnacji. Drzewostan, który był mierzony w trakcie oględzin nie był wysokiej jakości. Według stanowiska pełnomocnika powoda i przedstawiciela Kopalni, zajętego w trakcie wizji biegłego wycięty drzewostan był porównywalny z drzewostanem wyciętym wcześniej. Nie ma możliwości zrobienia pomiaru wyciętego drzewostanu, ponieważ wyciętego drzewa nie ma i nie ma również pni po tym drzewie, a grunt leśny został zepchnięty i zniszczony.

Przy przyjęciu, że powierzchnia działki wynosi 5.290 m² obliczone różnice wartości byłyby znikome. Sugerowana przez powoda metoda pomiaru surowca tzw. sekcynna, aby pomiary pierśnic dokonywać na różnych poziomach, jest stosowana w przypadku szczególnie cennego surowca i w przeważającej mierze do gatunków liściastych - wyłącznie dla drewna leżącego (po pozyskaniu) . Wartości drzewostanu wyciętego w 2002 roku, wskazane przez powoda nie mogą stanowić podstawy do wskazania aktualnych wartości wyciętego drzewostanu.

Pomiar oraz analiza drzewostanu będącego materiałem porównawczym dla sporządzonej analizy został przeprowadzony zgodnie ze wskazaniem pełnomocnika. Ilość i jakość drzewostanu nie ulegnie zmianie, również w przypadku przyjęcia twierdzenia, że granica własności jest przesunięta, a tym samym szerokość działki, przyjęta do obliczeń jest większa o 0,60 m. Zmiana powierzchni terenu, o około 108 m², przy zachowaniu takiej samej ilości surowca wpłynie na zmniejszenie współczynnika zadrzewienia.

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2012 roku Starosta (...) orzekł o wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości oznaczonej numerem działki (...) o pow. 0,56 ha, położonej w obrębie O., stanowiącej własność powoda. Decyzja ta nie określała wysokości odszkodowania i nie była prawomocna.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym oraz po dokonaniu oceny materiału dowodowego, Sąd Okręgowy stwierdził, że powództwo T. K. w stosunku do dopozwanego (...) SA w B. zasługuje co do zasady na uwzględnienie. Okolicznością bezsporną jest, że (...) (wcześniej (...) SA) w 2008 roku zajęł działkę należącą do powoda, oznaczoną numerem (...), z przeznaczeniem na trasę maszyn, związaną z wyrobiskiem Odkrywki S. i w związku z zajęciem wyciał część drzewostanu znajdującego się na przedmiotowej działce. Wycięty drzewostan nie został przekazany powodowi.

Dokonując wycinki drzewostanu pozwana Kopalnia dysponowała nieprawomocną decyzją wydaną przez Starostę (...), zezwalającą Kopalni na niezwłoczne zajęcie nieruchomości, opatrzoną rygorem natychmiastowej wykonalności. W wyniku zaskarżenia tej decyzji przez powoda została ona jednak uchylona przez organ nadrzędny. W toku trwania niniejszego postępowania nie została wydana prawomocna decyzja administracyjna dotycząca wywłaszczenia działki oznaczonej numerem (...) na rzecz Skarbu Państwa, a z decyzji wydanej przez Starostę (...) w dniu 27 sierpnia 2012 roku wynika, że odnośnie wypłaty odszkodowania należnego powodowi za wywłączoną nieruchomość zostanie wydana odrębna decyzja.

W ocenie Sądu, brak prawomocnej decyzji w dacie zajęcia działki w 2008 roku przez Kopalnię i uchylenie decyzji zezwalającej na niezwłoczne zajęcie nieruchomości, która opatrzona była rygorem natychmiastowej wykonalności, skutkuje uznaniem, że zajęcie działki powoda i wycięcie drzewostanu leśnego nastąpiło bez podstawy prawnej. Jeżeli nawet przyjąć, że decyzja opatrzona rygorem natychmiastowej wykonalności upoważniała pozwanego do wejścia na działkę powoda i przeznaczenie jej na trasę dla maszyn górniczych, to w ocenie Sądu decyzja ta nie stanowiła prawnej podstawy do wycięcia drzewostanu znajdującego się na nieruchomości powoda, bez odszkodowania.

Ustalając wartość wyciętego drzewostanu, Sąd kierował się opinią, sporządzoną przez biegłego rzeczoznawcę majątkowego wraz z inżynierem leśnictwa. Z opinii tej wynika, że wartość drzewostanu, powiększona o utracone korzyści z tytułu przyrostów do wieku rębności, wynosi 20.400 zł. i taką też kwotę Sąd zasądził od pozwanego (...) na rzecz powoda T. K., na podstawie art. 405 k.c.

Ustawowe odsetki od kwoty 20.400 zł Sąd zasądził od następnego dnia, licząc od doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, to jest od dnia 22 października 2010 roku, na podstawie art. 481 §1 i §2 k.c. W ocenie Sądu uwzględnienie żądania powoda zasądzenia zapłaty od wcześniejszej daty wskazanej w pozwie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ swoje wcześniejsze żądania powód kierował do Starosty (...), a pozwany (...) SA, został powiadomiony o toczącej się sprawie w wyniku dopozwania go na wniosek pozwanego Starosty i dopiero wówczas dowiedział się o żądaniu powoda.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo w stosunku do tego pozwanego jako niezasadne i nie udowodnione co do wysokości.

Jednocześnie Sąd nie uwzględnił powództwa w stosunku do pozwanego Starosty (...), uznając je za niezasadne. Podkreślił, że z treści pozwu i stanowiska zaprezentowanego przez pełnomocnika powoda w toku sprawy wynika, że roszczenie w stosunku do Starosty jest wynikiem wydania przez Starostę decyzji administracyjnej, na podstawie której Kopalnia zajęła działkę leśną powoda i wycięła drzewostan leśny. Odwołując się do dyspozycji art. 417¹ § 2 k.c. stwierdził, że decyzja, w której powód upatruje źródła swojego roszczenia, nie była decyzją ostateczną, poza tym postępowanie administracyjne dotyczące wywłaszczenia działki o numerze (...) nie zostało zakończone. Niezależnie od powyższego zauważył, że nie ma kompetencji do samodzielnej oceny zgodności z prawem takiej decyzji. W procesie odszkodowawczym przed Sądem powszechnym trzeba wykazać się stwierdzoną we właściwym postępowaniu bezprawnością decyzji stanowiącej źródło szkody.

Z uwagi na wynik sprawy pomiędzy powodem, a pozwanym (...) SA, Sąd o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zaś z uwagi na oddalenie w całości powództwa wobec Starosty (...), w myśl art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w punktach 1,2,3,5,6,7 i zarzucając:

a) obrazę przepisów prawa materialnego, tj:

- art. 361 par.1 kodeksu cywilnego - poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie skutkujące uznaniem, że okoliczności przedmiotowej sprawy zostały częściowo uznane przez Sąd. Tylko w 14% wyrządzona i poniesiona szkoda przez powoda pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym jaką faktycznie wyrządzono; w sytuacji gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu nakazuje uznać, że wyrządzona szkoda stanowi zdarzenie, z którego wyniknęła;

- art. 361 par.2 kodeksu cywilnego - poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji ustalenia, że powód przed wycięciem i wydaniem decyzji administracyjnej przez pozwanych, za pośrednictwem Starostwa, złożył propozycję rozwiązania sporu (tj. warunki sprzedaży działki (...)) na piśmie z dnia 25.02.2008r. W wyniku przywłaszczenia drzewostanu przez pozwanego na kwotę 146.656,14 zł. Kopalnia uniemożliwiła uzyskanie przez Powoda tej korzyści;
- art. 363 par.1 kodeksu cywilnego - zgodnie z zasadą wyrażaną w tym artykule od dnia 1.01.2012r. obowiązek przywracania stanu poprzedniego spoczywa na sprawcy szkody. W związku z art. 146 par.1 (prawo geologiczne i górnicze) odpowiedzialność za szkodę ponosi przedsiębiorca prowadzący ruch zakładu górniczego, wskutek którego wystąpiła szkoda. Punkt 5 przedmiotowej ustawy mówi o tym, że jeżeli szkoda nastąpiła także z innych przyczyn niż ruch zakładu górniczego odpowiedzialność podmiotów określonych w ust. 1-4 oraz innych podmiotów jest solidarna;

- art. 417 par. 2 k.c. - bezprawne wydanie decyzji administracyjnej nie zwalnia z obowiązku solidarnego naprawienia szkody przez Starostwo, będącej następstwem bezprawnego wydania takowej decyzji;

b) obrazę i naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na treść wyroku, tj.:

- art. 227 w związku z art. 217 par.2 kodeksu postępowania cywilnego - poprzez bezzasadne wydanie postanowienia przez Sąd z dnia 08.11.2011r. i powołanie biegłego sądowego do szacowania drzewostanu związanego z gruntem, gdy tymczasem przedmiotem postępowania sądowego jest kradzież drzewostanu i bezprawne wydanie decyzji administracyjnych;

- art. 322 kodeksu postępowania cywilnego - poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy nie było możliwe ściśle udowodnienie wysokości żądania, a okoliczności sprawy pozwalały na jego zasądzenie;

- art. 233 kodeksu postępowania cywilnego - poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów w sprawie, polegającą w szczególności na tym, że opinia sporządzona przez biegłego S. G., która jest rzetelna wraz z udzielonymi odpowiedziami na wszystkie pytania Sądu oraz na zastrzeżenia stron składanych w toku postępowania, nie jest brana pod uwagę przez Sąd;

- art. 233 w związku z art. 278 kodeksu postępowania cywilnego - poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, m.in.: niedopuszczenie przez Sąd świadka A. M. na okoliczność liczenia drzewostanu w lesie w 2007r., oddalenie wniosku pełnomocnika powoda o załączenie do akt postępowania wywłaszczeniowego, a także oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii instytutu na okoliczność oszacowania wartości drzewostanu, jaki został pozyskany z działki (...) w roku 2002;

- art. 24 par. 1 kodeks postępowania cywilnego - magister Inżynier K. I. Starostwa Powiatowego w B. powinien z urzędu poinformować, że jest lub był związany z pozwanym Starostwem w sprawie i nie narażać Skarb Państwa i powoda na dodatkowe koszty.

W związku z powyższym skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w oddalonej części i zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych za obie instancje.

Pozwany (...) S.A. w B. wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 3.600zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna i podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Przede wszystkim za chybione należało uznać zarzuty naruszenia wskazanych w niej przepisów prawa procesowego.

Odnosząc się do kwestii oddalenia wniosków dowodowych powoda o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka A. M. na okoliczność liczenia drzewostanu w roku 2007, załączenia akt postępowania wywłaszczeniowego, dowodu z opinii instytutu na okoliczność oszacowania wartości drzewostanu, jaki został pozyskany z działki nr (...) w 2002 roku, Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje stanowisko Sadu Okręgowego w tym zakresie. Sąd ten na pięciu stronach uzasadnienia zaskarżonego wyroku dokonał w sposób obszerny oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, ustosunkowując się do zarzutów jakie zgłaszał powód w toku procesu tak co do opinii biegłego S. G., jak i treści protokołu z wizji, podając również motywy jakimi kierował się oddalając powyższe wnioski dowodowe. Ponieważ Sąd II instancji w pełni zgadza się z argumentacją sądu meriti, nie ma potrzeby jej ponawiania. Wypada tylko podkreślić, że skarżący błędnie czyni zarzut jakoby mgr inż. leśnictwa K. Ł. (1) jako Inspektor Starostwa Powiatowego w B. powinien o tym poinformować sąd i zostać wyłączonej od udziału w sprawie.

Faktem jest, że biegły sądowy S. G. pismem z dnia 12 stycznia 2012 roku (k.176) zwrócił się do Sądu Okręgowego o wyrażenie zgody na konsultację z w/w osobą i wspólne opracowanie opinii, podając, że jest on osobą z ośmioletnią praktyką, pracował w LP, w Starostwie Powiatowym, ale obecnie prowadzi własną działalność gospodarczą, zajmując się zagadnieniami z ochrony lasów i przyrody oraz sprawami związanymi z planowaniem przestrzennym.

Sąd wyraził na powyższe zgodę, czego nie zakwestionował powód, wnosząc jedynie (już po sporządzeniu opinii), w piśmie procesowym z dnia 4 maja 2012 roku, o wezwanie biegłego oraz specjalisty K. Ł. na rozprawę, celem złożenia wyjaśnień, co też Sąd uczynił. Podkreślenia wymaga, że opinia sygnowana jest wyłącznie przez biegłego sądowego S. G., natomiast opracowanie K. Ł. stanowi jedynie załącznik do niej.

Nie ma również podstaw do podważenia oceny Sądu odnoszącej się do dowodu z opinii biegłego S. G.. Niezrozumiałe jest przede wszystkim negowanie samego powołania tegoż biegłego, a co za tym idzie postanowienia z dnia 8 grudnia 2011 roku. (w apelacji błędnie wskazano datę 8 listopada 2011 roku). Poza sporem jest, że przedmiotem niniejszego postępowania było przede wszystkim ustalenie wysokości poniesionej przez powoda szkody, powstałej w związku z wycięciem przez pozwanego (...) w B. drzewostanu, znajdującego się na jego działce. Biegły sądowy został powołany właśnie na okoliczność wyliczenia wartości tegoż drzewostanu, zniszczonego przez pozwanego. Nie budziło wątpliwości, że ustalenie precyzyjne ilości wyciętych drzew, wobec ich fizycznego braku, jak i braku pozostałych po nim pni, nie było możliwe a zatem wymusiło przyjęcie przez biegłego określonej metodyki wyliczenia wartości wyciętych drzew. Biegły S. G. przedstawił w swej pisemnej opinii przyjętą przez siebie metodę, w toku procesu ustosunkowywał się do zarzutów zgłaszanych przez powoda. Podkreślił jednak, na co również zwrócił uwagę Sąd I instancji, że według wskazań powoda wycięty drzewostan był porównywalny z wyciętym wcześniej, że pomiary drzew dokonane na powierzchni próbnej nr 1 zostały wykonane w granicach wskazanych przez powoda i jego pełnomocnika. Biegły podkreślił nadto, że do określenia wartości usuniętego drzewostanu musiał mieć drzewostan wzorcowy (porównawczy) a strony w protokole stwierdziły, że drzewostan będący przedmiotem opinii miał cechy zbliżone do drzewostanu na powierzchni nr 1.

Trudno nie dostrzec, że w apelacji skarżący z jednej strony kwestionuje powołanie biegłego S. G. celem sporządzenia opinii, zaś z drugiej strony stwierdza, że opinia przez niego sporządzona jest rzetelna. Tak też zresztą została prawidłowo oceniona przez Sąd i jej końcowe wnioski w zakresie wyliczenia wartości sprzedażnej drzewostanu, wyciętego z działki powoda, na kwotę 20.400zł, zostały przyjęte przez Sąd jako szkoda powoda. Nie było w tej sytuacji podstaw do sięgania do przepisu art. 322 k.p.c. który - zdaniem apelującego - winien mieć w sprawie zastosowanie.

Zasądzenie odpowiedniej sumy pieniężnej według oceny sądu przewidziane przez art. 322 k.p.c. należy do szczególnych zasad orzekania, a czynność, do której na podstawie tego przepisu uprawniony jest sąd ma charakter fakultatywny. Do zastosowania art. 322 k.p.c. może dojść, gdy sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania było niemożliwe lub nader utrudnione. W poglądach doktryny przeważa stanowisko, że niemożność udowodnienia wysokości dochodzonego roszczenia, usprawiedliwiająca zastosowanie art. 322 k.p.c., powinna mieć charakter obiektywny. Taka obiektywna niemożliwość udowodnienia wysokości dochodzonego roszczenia oznacza, że określone środki dowodowe nie istnieją i nie istniały lub też istniały, lecz z jakichś przyczyn zaginęły, a nadmierne utrudnienia w prowadzeniu dowodów zachodzą, gdy ściśle wykazanie wysokości dochodzonego żądania jest zbyt kosztowne i nie

pozostaje w żadnym stosunku do żadanego przedmiotu albo grozi zbytnim przedłużeniem postępowania. W wyroku z 26 stycznia 1976 r., I CR 954/75 (niepubl.), Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że z uprawnienia przewidzianego w art. 322 k.p.c. sąd meriti może skorzystać dopiero wówczas, gdy po wyczerpaniu wszystkich dostępnych dowodów okaże się, że ściśle udowodnienie żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2011 r., sygn. akt II CNP 53/10, LEX nr 1027162)

Z taką sytuacją, wbrew sugestiom skarżącego, nie mamy do czynienia w realiach rozpoznanej sprawy.

Sąd Apelacyjny pragnie w tym miejscu zauważyć, że zagadnienie wartości drzewostanu znajdującego się na działce powoda T. K., nr ewidencyjny(...), było i nadal jest przedmiotem badania przez organy administracyjne w postępowaniu wywłaszczeniowym. Działka nr (...) jest bowiem nieruchomością gruntową leśną o pow. 0,56 ha i jej wartość była ustalana przez rzeczoznawców majątkowych na potrzeby powyższego postępowania. To właśnie z powodu kwestionowania przez powoda wartości działki nr (...) (de facto głównie wartości drzewostanu), która była podstawą do ustalenia odszkodowania z tytułu jej wywłaszczenia, decyzje jakie zapadały w tym zakresie były uchylane. Godzi się jednak zauważyć, że w pierwszej decyzji z 26 marca 2008 roku wartość wywłaszczanej nieruchomości ustalono na kwotę 29.135zł, w drugiej decyzji z dnia 21 lipca 2009 roku na kwotę 35.267zł, w operacie z dnia 30 marca 2012 roku ustalono wartość działki na kwotę 53.000zł, z tym że ostatecznie Starosta (...) wydał w dniu 27 sierpnia 2012 roku decyzję o wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa działki powoda nr (...), zaś pozostawił kwestię ustalenia wysokości należnego mu za tę nieruchomość odszkodowania do odrębnej decyzji.

Mając na uwadze treść opinii sporządzonej przez biegłego S. G., jak i porównując wartości odszkodowania za działkę powoda ustalone w postępowaniu administracyjnym, żądanie w niniejszym procesie odszkodowania w wysokości 146.656,14zł (ilość drzew 1119 x 131,06zł za sztukę) jest niczym nieuzasadnione i musiało być oddalone ponad kwotę 20.400zł, zasądzoną w punkcie 1 wyroku.

Nie może więc być mowy o naruszeniu przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c. oraz art. 363 §1 k.c. Powód żądał w przedmiotowej sprawie zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej jako odszkodowanie za wycięty drzewostan, dokonując zatem wyboru przysługujących mu roszczeń. Bez znaczenia pozostaje okoliczność, że zanim doszło do wycięcia drzewostanu, powód w lutym 2008 roku, w piśmie skierowanym do Starostwa Powiatowego w B., w którym podawał jako wartość działki podlegającej wywłaszczeniu kwotę 392.459zł, w tym wartość drzewostanu 108.875zł, wnioskował alternatywnie o wyznaczenie granic działki, wycięcie drzewostanu i zwózkę drzewa na teren jego posesji wraz drzewem opałowym.

Za całkowicie pozbawione racji należało również uznać zarzuty skarżącego, który swą szkodę w związku z wycięciem drzewostanu przez pozwanego (...) w B., na podstawie nieprawomocnej decyzji z dnia 31 marca 2008 roku, próbuje traktować jako szkodę górnictw, podlegającą naprawieniu według regulacji wynikającej z ustawy - prawo geologiczne i górnictw z dnia 4 lutego 1994 roku, obowiązującej w dacie zdarzenia. Nie jest to bowiem szkoda wynikająca bezpośrednio z ruchu zakładu górnictw, zaś za każde inne szkody wyrządzone przez zakład górnictw odpowiada on według zasad określonych w kodeksie cywilnym, co też uczynił Sąd Okręgowy.

Nie ma więc i podstaw do zastosowania przepisu art. 96 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. nr 90, poz. 594 z późniejszymi zmianami), w myśl którego nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych strona dochodząca naprawienia szkód spowodowanych ruchem zakładu górnictw, o których mowa w dziale VIII ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnictw (Dz. U. Nr 163, poz. 981). Na marginesie należy także zwrócić uwagę i na to, że przepis ów wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku i ma zastosowanie do postępowań wszczętych po dniu jego wejścia w życie, gdy tymczasem pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w 2009 roku. Oznacza to, że zachodziły podstawy do obciążenia powoda kosztami sądowymi.

Sąd Apelacyjny nie znalazł również podstaw do zakwestionowania rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w zakresie oddalenia powództwa w stosunku do Starosty (...). Bezspornym jest, że T. K. upatrywał tej odpowiedzialności za wycięty drzewostan w samym wydaniu decyzji z dnia 26 marca 2008 roku o wywłaszczeniu działki (...) oraz decyzji z dnia 31 marca 2008 roku o udzieleniu poprzednikowi prawnemu pozwanego, tj. (...) S.A z siedzibą w R. zezwolenia

na niezwłoczne zajęcie działki, nadając tej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności. Na co trafnie zwrócił uwagę Sąd Okręgowy, obie te decyzje nie miały waloru ostatecznych, zostały uchylone, a zatem brak było podstaw do zastosowania przepisu art. 417¹§ 2 k.c. Przepis ten nie obejmuje bowiem szkody wynikłej z wykonania wadliwej i nieostatecznej decyzji administracyjnej. Choć T. K. czyni Staroście (...) zarzut wydania powyższych decyzji, to żądając również od tego podmiotu odszkodowania za wycięty przez drugiego pozwanego (...) S.A w B. drzewostan, tak naprawdę dochodzi szkody wynikającej z wykonania tychże decyzji. W takiej sytuacji będzie więc miał zastosowanie przepis art. 417§1 k.c.

Na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 marca 2012 r., sygn. IV CSK 325/11, LEX nr 1254712, w postępowaniu o zasądzenie odszkodowania nie jest wyłączona ocena stopnia wadliwości decyzji administracyjnej dokonywana z uwzględnieniem argumentacji organu nadzorczego lub sądu administracyjnego, który stwierdził wadliwość decyzji administracyjnej. Taka ocena nie wykracza poza kompetencje sądu powszechnego i nie prowadzi do sprzeczności z wynikiem postępowania administracyjnego, w którym nie stwierdzono nieważności decyzji, także wówczas, gdy sąd ocenia wadliwość decyzji jako rażącą, gdyż ocena ta jest dokonywana na innej płaszczyźnie niż w postępowaniu administracyjnym.

W uzasadnieniu wyroku podkreślił, „że rozważając, czy miało miejsce bezprawne działanie organu administracyjnego sąd powszechny uwzględnia naruszenie prawa przy wydaniu decyzji i jej niezgodność z prawem w oparciu o wynik właściwego postępowania administracyjnego. W rozpoznawanej sprawie był to wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego. Do kompetencji sądu powszechnego należy jednak ocena, czy wadliwość decyzji stwierdzona we właściwym postępowaniu administracyjnym pozwala na jej zakwalifikowanie jako deliktu w rozumieniu przepisów prawa cywilnego.”

W rozpoznawanej sprawie poza sporem jest, że decyzja Starosty (...) z dnia 31 marca 2008 roku, udzielająca (...) S.A z siedzibą w R. zezwolenia na niezwłoczne zajęcie działki powoda była ściśle powiązana z wcześniejszą decyzją Starosty (...) z dnia 26 marca 2008 roku orzekającej o wywłaszczeniu tej działki i ustaleniu odszkodowania z tytułu wywłaszczenia. Obie te decyzje zostały uchylone przez Wojewodę (...) i sprawy zostały przekazane do ponownego rozpoznania. Znamienym jest jednak stwierdzenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł., wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 marca 2009 roku, że doszło do zmiany sytuacji prawnej i uchylenie decyzji wywłaszczeniowej przesądziło o konieczności wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji w przedmiocie zezwolenia na niezwłoczne zajęcie gruntu. WSA wyraźnie podkreśliło, że obie powyższe decyzje pozostają ze sobą w ścisłym związku, albowiem pozostawanie w obrocie prawnym decyzji wywłaszczeniowej stanowi warunek sine qua non wydania decyzji w trybie art. 122 ustawy o gospodarce nieruchomościami (wydanie zezwolenia na niezwłoczne zajęcie nieruchomości).

Z poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych wynika, że Starosta (...) ponownie wydawał decyzje tak w przedmiocie wywłaszczenia (decyzja z dnia 21 lipca 2009 roku), jak i w przedmiocie zezwolenia (...) S.A z siedzibą w R. na niezwłoczne zajęcie nieruchomości powoda (decyzja z dnia 27 lipca 2009 roku), przy czym powód ostatecznie odwołał się do WSA w Łodzi jedynie od decyzji Wojewody (...) z dnia 17 grudnia 2009 roku w przedmiocie wywłaszczenia, która została uchylona wraz z decyzją Starosty (...) z dnia 21 lipca 2009 roku. Znamienym jest to, na co zwrócił uwagę WSA w Łodzi, że T. K. nie kwestionował nigdy podstaw do wywłaszczenia jego działki, a wyłącznie wysokość należnego mu z tego tytułu odszkodowania i to było przyczyną odwoływania się od wydawanych przez Starostę (...) decyzji. Fakt ten potwierdza ponowne wydanie przez Starostę (...) decyzji z dnia 27 sierpnia 2012 roku o wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa działki powoda T. K. o nr (...) (kwestię ustalenia odszkodowania pozostawiono do odrębnej decyzji), która to decyzja - co potwierdził pełnomocnik powoda na rozprawie apelacyjnej w dniu 18 października 2013 roku - jest ostateczna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, z powyższego wynika, że nie można czynić zarzutu pozwanemu Staroście (...) działania niezgodnego z prawem w rozumieniu art. 417§1 k.c. O czym wspomniano powyżej podstawą wydania przez Starostę (...) decyzji z dnia 31 marca 2008 roku, udzielającej (...) S.A z siedzibą w R. zezwolenia na niezwłoczne zajęcie działki powoda było wcześniejsze wydanie decyzji wywłaszczeniowej. W ostatecznym rozrachunku

decyzja wyłączeniowa została wydana, co nie pozostaje bez znaczenia dla oceny przesłanki niezgodności działania pozwanego Starosty (...) z prawem. Zachowanie niezgodne z prawem to zachowanie sprzeczne z porządkiem prawnym, polegające na sprzeczności między zakresem kompetencji organu, sposobem jego postępowania i treścią rozstrzygnięcia wynikającymi z wzorca ustawowego, a jego działaniem rzeczywistym.

Ponadto Sąd Apelacyjny pragnie podkreślić, że bezprawność działania oznacza naruszenie przez władzę publiczną przepisów prawa, ale jedynie takie naruszenie, które stanowiło warunek konieczny do powstania szkody i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody (zob. uchwała składu siedmiu sędziów z dnia 26 kwietnia 2006 r., III CZP 125/05, OSNC 2006/12/194; wyrok SN z dnia 11 marca 2008 r. II CSK 558/07, niepubl.; wyrok SN z dnia 20 sierpnia 2009 r., II CSK 68/09 niepubl.; wyrok SN z dnia 18 czerwca 2010 r., V CSK 422/09, niepubl.).

Tymczasem trudno upatrywać powstania szkody powoda w postaci utraty drzewostanu w samym fakcie wydania przez Starostę (...) decyzji z dnia 31 marca 2008 roku. Starosta na mocy tej decyzji wyraził jedynie jej adresatowi zgodę na niezwłoczne zajęcie działki powoda, co nie oznaczało, że wyraził zgodę na wycięcie z niej drzew i rozdysponowanie nim. Kwestie związane z usunięciem drzewostanu i stosownym w tym zakresie rozliczeniem (zwrot drzewa, bądź zapłata odszkodowania) winny być uregulowane wyłącznie pomiędzy powodem a podmiotem uprawnionym do dokonania powyższego zajęcia. Nie ma więc podstaw do przypisywania Staroście (...) odpowiedzialności deliktowej za bezprawne w tym zakresie działania innego podmiotu. Nie sposób również dopatrzeć się związku przyczynowego pomiędzy wydaniem powyższej decyzji a powstałą w ten sposób po stronie powoda szkodą. Uzasadniało to więc oddalenie powództwa w stosunku do tegoż pozwanego.

Reasumując, Sąd Apelacyjny, uznając poczynione w sprawie ustalenia faktyczne za prawidłowe, przyjął je za własne, zaaprobował dokonaną przez Sąd I instancji ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jak i jego końcowe wnioski jurydyczne. Uznając zarzuty apelacji dotyczące zarówno naruszenia przepisów prawa procesowe, jak i materialnego za nieuprawnione, orzekł, jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach za postępowanie odwoławcze orzeczono w myśl art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 12 ust.1 pkt.2) w zw. z § 6 pkt.6) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.Nr 163, poz. 1349 ze zm.)